

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak:
 Helyben és postán küldve.
 Egy évre 10 frt.-kr.
 Három évre 28 —
 Nyolc évre 50 —
 Egyes szám 5 kr.

Az adószámlát részlet nélkül
 csak külsőleg: Nagy-hatvan-
 utca, 152. szám, Debreczen
 s. a. — a szerkesztőségbe
 mentve küldendő.

Előfizetési helyek:
 TISZKÖZI K. LAJOS és társai;
 OSÁRTY K. ROLY könyv-
 kereskedésben és a kávéháza-
 lban KUTASI IMRE könyv-
 kereskedésben a postahivatalok
 nyomdájában a postahivatalok
 titkárai.

Hirdetési díj:
 Egy sor első sorozat 5 kr.
 Hosszabb sorozatnak a többször
 hirdetések alk. szerinti a leg-
 olcsóbb árértékűnek fel-
 tételekkel minden külön beki-
 rítással 30 kr.
 Hirdetést vagy reklámot magában
 foglaló újsónak sora 50 krajcár

**„Hírlap”-ben megjelent köz-
 lény minden példát sora 80 kr.
 Hirdetéseket felvételnek a kávé-
 házában, KUTASI I. könyv-
 kereskedésben, valamint KUTASI
 IMRE K. könyv. iróházában is.
 Név nélkül vagy börtönben
 beküldött levelek nem vétel-
 nek díjaznak.**

Kéziratok vissza nem
 adandók.

A városok és az állami adminisztráció.

Bármiként forgatjuk a dolgot: nem tudunk tisztába jönni és nem tudunk meghatározni az állami adminisztrációt. — Mit akar a kormány? mit akar a többség? Miként és mennyiben akarják megfosztani a helyi önkormányzatot annak lényeges attribútumaitól? Csak a tisztviselőválasztási jogtól szándékoznak-e megfosztani, mert ez is lényeges attribútuma az önkormányzatnak, vagy pedig szabályrendeletalkotási és határozathozatali jogkörét is elkobozzák? vagy talán csak megszorítják?

Mindazok a nyilatkozatok, melyeket a kormány köréből hallottunk, épen nem adnak tájékoztatást a fennebbi kérdésekre. Hallottunk és hallunk ugyan tág, elasztikus elveket és hangzatos frázisokat; hallottunk és halljuk, hogy a kormány határozottabban akarja tenni és biztosítani az önkormányzat körében az állami feladatok végrehajtását, ezért ő nevezzi ki az önkormányzati tisztviselőket, biztosítja állásukat a megyei klikkek visszaélései ellen, mintogy függetlenül akarja őket a visszaélésektől; hallottuk és halljuk, hogy de azért az önkormányzati testületeknek megadják a befolyást ezekre a kinevezett tisztviselőkre, — kiket az önkormányzati testületek feleletre vonhatnak a felettök teljes fegyelmi hatalmat gyakorolhatnak; hallottuk és halljuk azt is, hogy a megyei és városi közgyűlések határozathozatali hatáskörét nem fogják csorbítani, csak szabatosan korlátozzák.

Aminket mindez nem képes megnyugtani arra a végzetes »reformra« nézve, mellyel a kormány és többsége a magyar megye ősi intézményét lényegéből ki akarja forgatni. Nem nyugtatnak meg és nem világosítanak föl e tág elvek és frázisok. Mert ha a tisztviselőt kinevezik, akkor miként biztosíthatnak befolyást azokra a megyei bizottságoknak? Azzal, hogy fegyelmi eljárást indítványozhatnak és határozhatnak el? De ki fogja a határozatot ezekről? Nemde ismét egy »kinevezett« tisztviselő: alispán, főispán, polgármester, tisztviselő? De hát ha az a fegyelmi eljárás alá vont tisztviselő épen a hatalom érdekében követte el a visszaélést, ha hivatalos hatalmával pressziót gyakorolt a választókra azért, hogy a kormánypárti jelöltet diadalra juttassa? Vajon akkor mit fog érni a közgyűlés fegyelmi határozata, melyet első dolga lesz a fegyelmi eljárásal megbízott »kinevezett« tisztviselőnek eltussolni?

Azt, hogy a kormány közigazgatási vizsgálatokat akar rendszeresíteni, mi által biztosítja képzett tisztviselői kar fejlődését; hogy vitás közigazgatási kérdésekre közigazgatási bíróságokat akar szervezni, melyek a miniszteri bürokráciájával ellenhatóságos védelmet nyújthatnak közönségnek és megyéknek egyaránt; a tisztviselők tisztességes dotációjáról akarnak gondoskodni; ez mind igen szép, üdvös és jó dolog. De hiszen ezt megtehette volna a kormány eddig is, ahelyett, hogy félrendszabályok által bénította s újabb meg újabb toldozások által meghamisította az önkormányzatot. És Tisza Kálmánnak nem utolsó bűne az, hogy az autonomia megbénítása és meghamisítása mellett még a fennebbi jelzett irányban sem volt képes semmit sem javítani a közigazgatáson.

Mindennél fontosabb azonban, hogy mit akar a kormány a városok autonómiájával. A városok élete, feladatai politikai, adminisztratív, kulturális és gazdasági téren, alkotó elemeik, szóval egész mi voltunk annyira eltérők a megyéktől s az azokat alkotó falusi községektől, hogy még egy pillanattig sem lehet arra gondolni,

hogy a megyékkel egy kaptárára huzassanak. És nagy, nagyon nagy és végzetes hibája volt ugy az 1870-ki, mint az újabb munitcipális törvénynek az, hogy a városokat a megyékkel egy kalap alá fogták, ugyanazon elvek szerint szervezték. Ha ezen a téves úton most a kormány az állami kontemplatív államosítással tovább halad: nagyon-nagyon félő, hogy ezzel egyenesen tönkre fogja tenni a magyar városok, tehát a magyar kultúra, ipari és kereskedelmi fejlődés jövőjét.

Még halvány fogalmunk sincs arról, hogy a városokkal ezt az állami adminisztrációt miként fogja a kormány keresztülvinni. Például ott van mindjárt a városi vagyonkezelés kérdése. Egy város közönsége sem bírhatja e vagyonnak, saját kizáró tulajdonának a kezelését, hasznosítását, felügyelést, hováfordítást egy idegen, egy harmadik személy (a helygimnázium) által kinevezett tisztviselői karra. Hiszen illyesmit dekrétálni egy törvényben: valóságos képtelenség, a tulajdonjog szentségének arcútlalása lenne. Tehát először is a tanácsból el kell venni minden hatósági jog gyakorlását s csak a városi vagyonkezelése maradjon meg nála.

Am de ekkor micsoda összeütközések, folytonos surlódások, legyőzhetetlen összeütközések kerekednének a tanács és a miniszterrel kirendelt tisztviselők között! Vegyük csak például a közegészségügyet és köztisztaságot. E kérdésekben természetesen az ezen ügyekkel megbízott kinevezett tisztviselők rendelkezésének egy egyes polgárokkal, mint a várossal szemben. Már most ők elrendelnek bizonyos, szerintük mulasztathatatlán egészségügyi vagy köztisztasági intézkedést, melyhez pénzre volna szükség. A tanács azonban vonakodnék végrehajtani, mert az illető városnak nem volna rá pénze. Mi lenne ilyenkor: a kinevezett tisztviselők mint jurisdikcionális hatalmu forum exequatúrára a várost? De hátha valóban nem bírná el az a város azt a kirótt terhet.

Hátha például az a kinevezett rendőrség a közegészségügy érdekében föltétlenül megkövetelné a csatornázás és vízvezeték létesítést; ám a városi tanács és képviselőbizottság megtagadná azt, mert egy ilyen óriási befektetést a városi pénztár nem bírja el? Mi lenne akkor? Quid tunc?

Aztán mi lesz a polgármesterrel: ki fog-e nevezetni, avagy választás alá kerül? De hát akkor hogyan állhat a kinevezett tisztviselők élén? Ha ellenben a miniszter nevezzi ki: akkor hol marad a polgárság bizalma? akkor hogyan állhasson ő a választott tanács élén és miként lehessen neki döntő befolyást adni a város önkormányzati ügyei s főleg vagyonának kezelése körül?

Szóval akárhogy forgassuk a kérdéseket, még elképzelni sem tudjuk, hogy a kormány a sokat hangoztatott, sőt már kitaláltba helyezett állami adminisztrációval mit és hogyan akar reformálni a városokban. Még az egy rendőrség államosításába (természetesen az állampénztár terhére) bele lehetne nyugodni; talán akkor befolyásos, puffeszkező városatyák (megjegyzendő: kormánypárti matadorok) tisztában tartanak udvaraikat és pontosan bejelentnék lakóikat és cselédeiket!

A+B.

— Belföldi hírek. A képviselőház összeférhetlenségi bizottsága hétfőn Csáky László gróf elnöksége alatt ülést tartott, melyben felolvasták a ház elnökének átiratát az iránt, hogy a Horváth Gyula képviselőre vonatkozó, Orbán Balázs által bejelentett állítólagos összeférhetlenségi eset Horváth Gyula kérésére a bizottsághoz utasított. A bizottság az ügy érdemleges tárgyalását — tekintettel a ház ünnepi szünetidejére is — jövő évi január hó 14-ikére tűzte ki, arra meghívandónak határozván ugy Horváth Gyula, mint a bejelentő Orbán Balázs képviselőt. — A függet-

lenségi és 48-as párt vasárnap este 6 órakor értekezletet tartott. Az értekezlet helyesbítő tudomással vette, hogy a nógrád-vidéki kerület függetlenségi és 48-as pártja dr. Visontai Soma budapesti ügyvédet kiáltotta ki képviselőjelöltül és őt a központ hivatalos jelöltjének elismerte. A többi időközben megüresedett kerület jelöltjére nézve a párt most még nem határozott, hanem megvárja, míg a kérdéses kerületek függetlenségi és 48-as pártjától értesítést nyer a viszonyokról. Ha y n a l d Lajos, kalocsai bíbornok-érsék, egészségének helyreállítására véget Mórban időzik. — Kivégzés. Komáromban kedden hajtották végre Kiss Lajos rablógyilkoson a halális ítéletet. — A t e m e s v á r i l e t t ö n g y b e n már semmi akadály sem górdul a végválasztás megtartása elé, mivel valamennyi vádlott belenyugodott a vád alá helyezési határozatba. — Z á g r á b b a n a bizottsági tagok választásánál első napon az ellenzék győzött. — A l e t e n y e i k e r ü l e t b e n a választás mozgalom már megindult. A kormánypárt és kerületben F e h é r Miklós államtitkár kívánja fölleptetni. Az ellenzék részéről Remete Géza jelöltsége van szóban, a ki e kerületet már képviselte az országgyűlésen. A függetlenségi párt szintén készült jelöltet állítani, még pedig Halász Olivér személyében, a ki már a legközelebbi napokban megkezdte körútját. Nincs kizárva a két ellenzéki párt egyesülése sem a mellett, a ki a győzelmet leginkább biztosíthatja.

— Külföldi hírek. A román király lemondása. Károly Románia királya — mint egyik párisi lapnak Bukarestből írják — nem sokára lemond a trónról Ferdinánd trónörökös javára. Politikai körökben a lemondást a jövő tavaszra várják. — R o m á n i á b ó l. A M a n u - k o r m á n y r a nézve igen kedvezően alakulnak a viszonyok nemcsak a kamarában, hanem a szenátusban is, a hol a konzervatívok vannak ugyan többségben, a mely párt azonban egyelőre nem akarja a kormány helyzetét nehezíteni, hanem várakozó állást fog vele szemben elfoglalni. Ily értelemben különösen a szenátus elnöke, Floresca tábornok fogja a konzervatív pártot befolyásolni. — E x m i n i s t e r v á d a l a t t. Belgrádban Rakics ex-pénzügyminisztert a szkupstina vád alá helyezte. Vuics pénzügyminiszter fejtegetéseiből ugyanis kitént, hogy Rakics valami 22 millió frankkal terhelte meg egész önkényesen az országot. Csak az a bökénő, hogy az egyik regens, Protics is érdekelve van az ügyben, mely körülmény a helyzetet nagyon bonyodalmassá teszi. A képviselők ugyanis nem csupán Rakicsot, hanem az egész kabinetet, melynek tagja volt, vád alá akarják helyezni. Csakhogy ebb n a k a b i n e t b e n, melynek elnöke Krisztics Miklós volt, Protics tábornok mostani regens mint hadügyminiszter foglalt helyet. Ha tehát az egész Krisztics-miniszterium vád alá helyezetik, akkor a regensnek, az államfejeletnek egyike is a vádlottak padjára kerülne. F ö l m e n t e t t m e r é n y l ő. Valló merénylőt, ki néhány hónap előtt rálőtt Dom Pedro császárra, most az új köztársasági kormány fölmentette. — L o n d o n b a n az a különös hír kering, hogy Dom Pedro volt császárt élethossziglan a braziliai köztársaság tisztelbéli elnökévé akarják megválasztani. (?) A s v á j c z i szövetség elnökévé a jövő évre Ruchonnet radikális választott meg. — A s z e r b s z o b r a n y e u j v á l a s z t á s i t ö r v é n y t s z a v a z o t t m e g, m e l y a p a p s á g m e g v á l a s z t a t á s á t m e g s z ü n t e t i.

A Kossuth-kérdés megoldása.

Kossuth honosságának megmentésére nagy dolog történt a képviselőház tegnapi ülésén. A győri kérvény alkalmából Tisza Kálmán kijelentette, hogy kész törvényjavaslatot benyújtani a honosságáról szóló 1879. évi L. t. c. módosításáról külön tekintettel annak 31. §-ára is. Ez azon paragrafus, mely a külföldön élő magyarokat tíz év leforgása után, ha nem jelentkeznek, a magyar állampolgárok sorából kizárja s így Kossuthot is, a ki jelentkezni nem akar, polgárjogától fosztja.

Tisza megígérte, hogy kis idő alatt az ígért törvényjavaslatot előterjeszti. A függetlenségi párt e fényes győzelemmel fejezi be jelen országgyűlési szereplését. Még tegnapelőtt úgy állott a dolog, hogy a miniszterelnök nyilatkozatával, miszerint Kossuth honpolgári jogát megtartotta, miután több város dipolgarságát elfogadta, beírta s a Kossuth érdekében a házhoz érkező kérvényeket a házszabályok azon szakasza értelmében, mely szerint ugyanazon tárgyban egy ülés alatt kétszer tárgyalni és határozni nem lehet, egyszerűen tárgyalásra nem bocsátják s az irattárba helyezik. Hogyan történt a fordulat?

Midőn a kérvényi bizottság ezen indítványnyal lépett a ház elé s az elnök a Kossuth érdekében felszólalókat a szólistól elűtötte s csak a ház szabályok felett engedte meg a vitát, a függetlenségi párt hamarosan nem tudott magán másképp segíteni, minthogy husznál több tag aláírásával a szavazást másnapra, azaz tegnapra kívánta halasztani. Ehez joga lévén, huszonegy óra időt nyert és sohasem volt igazabb, hogy »qui habet tempus, habet vitam.« Összegyűlésen tanácskozásra, azon elhatározásra jöttek, hogy a Kossuth-kérvények feletti vitát mindenestre januárius hóra kell elhalasztani, mikor a párt teljes számmal együtt lesz. Addig is, hogy megakadályozzák a ház határozatát, a győri kérvényről az obstrukciót kell alkalmazni. A jegyzőkönyv hitelesítésénél annak minden pontjára névszerűen szavazást kell kérni, azután névszerűen szavazást a védjegyekről szóló törvényjavaslat harmadik olvasásánál, ugyintén a két vicinális vasuti törvényjavaslatnál; azután házszabály-vitát kell folytatni s a Madarász halasztási indítványa felett névszerűen szavazást kérni: ez elég, hogy a tegnapra utolsónak rendelt ülésben, bármennyire kihuzhassák, ne kerüljön a győri kérvény elődtés alá.

Irányi Dániel beteg lévén, Polonyi Géza őt felkereste s közölte vele az obstrukció megkezdésére vonatkozó szándékát. Irányi ugyan az obstrukciónak elvben ellenségének nyilatkozta magát s felvetette hogy nem lehetne-e az ülést inkább »kibeszélni.« De a párttagok csekély száma és készültsége miatt ez kivihetőnek nem tetszett s így az obstrukció módjzata elkerülhetetlennek tűnt fel. Irányi figyelmeztette Polonyit, hogy igen csodálkozik rajta, hogy a pozsonyi kervények most felvették, daczára annak, hogy Péchy házelnök ígéretét bírta arra nézve, hogy mind-ezen kervények együttesen csak később fognak napirendre kitűzteni. E tekintetben tehát Polonyi igyekezett Péchy Tamást emlékeztetve rábírni a halasztásra s így az obstrukció el lenne kerülve.

E végül Polonyi tegnap reggel korán megjelent a képviselőházban és az elnököt felkereste, ki beismerte, hogy feltételesen hasonló ígéretet tett volt, azt hívé, hogy a szünetek előtt érdemleges tárgyalás a kérvényeknek nem lesz. De miután Horánszky indítványára a ház másképpen határozott, ő sem tehet egyebet, minthogy a házszabályokhoz szigoruan ragaszkodik, vagyis a kérvényeket mellőzteni fogja.

Ezen kijelentésre Polonyi nyíltan kimondotta, hogy a függetlenségi párt az obstrukciót fogja alkalmazni, azon módon, mint fentebb megírtuk. A dolog ezen stádiumában Jókai és mások vetették magukat közbe. És Jókai Polonyinak azon ajánlatot tette, hogy a házban indítványozni fogja a honosítási törvény módosítását, feltéve, hogy a függetlenségi párt is hozzájárul, mit Polonyi is helyeselve, felkérte rá Jókait ama kikötéssel hogy a Jókai indítványát a szabadelvű párt nevében és a kormány hozzájárulásával teszi meg. Polonyi ezután pártfeleivel külön értekezett a házban s Jókai is a kormánypárt tagjaival külön s míg a függetlenségi pártiak örömmel fogadták a jobboldal részéről tett ezen engedélyt, mint a mely tökéletesen annak felel meg, mit Irányi és Bodai indítványaival előztek, addig a kormánypárt vezérférfiai elhatározták, hogy bevárják Tisza Kálmán érkezését és az ülés megnyitását odáig elhalasztják, míg a miniszterelnökkel ez iránt értekeztek.

A formára nézve, melyben a 31-ik szakasz módosítandó lenne, a két párt közötti eszmecsere abban konkludál, hogy a szakasz akként volna módosítandó, hogy tíz év múlva csak azon külföldön élő magyar honpolgárok veszítsék el honosságukat, kik ezt maguk kéri, vagy bejelentik.

Megerkezvén a miniszterelnök, a tanácskozás eredményeképpen a függetlenségi párttal közölték, hogy ezelszerübbnek látszik, ha maga a kormánylelők s nem Jókai teszi a nyilatkozatot, még pedig erre nem felszólítva, hanem elsőnek, mintgy önkéntesen.

A függetlenségi pártnak ez ellen nem volt kifogása s miután így előzetesen minden meg volt állapítva a pártok egysége szerint — s a lojalitás meg is tartott mindkét részről — a függetlenségi párt fölfüggesztvén az obstrukciót, az ülés csöndben és nagy várakozás között programszerűleg folyt le. A kormánypárti képviselők nagy része nem lévén értesülve a szünetelt megüti történetéről, a Kossuth kérvénye sorsa kerülvén, tegnapelőtti elutasító megtartását kívánta követelni. S midőn Tisza Kálmán felkelt és kijelen-

tését tette, nagy volt az ő meglepetésük. Az ellenzék, különösen pedig a függetlenségi pártban nagy volt az öröm.

Az ülés végén azonnal Károlyi Gábor gr. és Polonyi Géza képviselők aláírásával távirat ment Kossuthoz, mely tudatta vele a függetlenségi párt sikerét és a miniszterelnök ígéretét, hogy a honossági törvény haladéktalanul módosítottat fog. Az idevonatkozó törvényjavaslat Tiszának az ülés előtt tett ígérete szerint márvanárban befogmutattatni a képviselőháznak.

A képviselőház január 11-ig érdemleges ülést nem tart.

Fővárosi zenei levél.

A „Debreczen“-nek írta: Kőszeghy Géza. Magyar nemzeti zenék jelenlegi mostoha állapotát és hanyatlását élénken illusztrálta a napokban id. Brányi Kornél egy úgyszemint felolvasásában a Petőfi társaság havi ülésén. A ki felolvasást hallotta, kénytelen elismerni Ábrányi amaz állításának igazságát, hogy a magyar zene már évtizedeken keresztül nem részesül kellő ápolásban és annak fejlesztésére nézve intéző köröknek semmit sem tesznek. — Ez érdekes és figyelemreméltó felolvasás szentelt engem arra, hogy e tárgyban a magam észrevételeit e becses lapok hasábjain a zenekedvelő és zeneértő közönség előtt feltárjam.

Legelőször is a fővárosi kamarai zeneestélyt rendező társaságairól akarok szólni. — A Krancsevics és Hubay Popper-féle vonós négyes társaság már évek óta működik nagy sikerrel a fővárosban s dícséretükre legyen mondva, a klasszikus zene mestereinek kamarai zenei remek műveit már nagyrészt bemutatják, még pedig kifogástalan előadásban. — Ezek óta sikerrel működnek, mondom, de évek óta elkövettek azt a megbocsáthatatlan hibát is, hogy jeles magyar zeneszerzők műveit negligálták s figyelmeikre nem méltatták. Pedig vannak magyar zeneszerzők, habár igen csekély számban is, a kik a kamarai zene terén is előadható, jó műveket írtak. Első sorban Mosonyi Mihályt említem, a „Szép Ilonka“ és „Álmos“ dalművek zseniális zenekölőjét. — Mosonyi eredeti, tősgyökeres magyar zenéjű vonós négyeseket is írt, valamint zongora harmasokat is. Miért nem veszik fel musorukba koronként e műveket a külföldi kamarai zenét pártoló hazai társaságok? — Nemrég, nagy csodálkozásunkra, előadták Krancsevics estélyén Mosonyi egy négyesét s határozott sikert arattak vele. E siker folytán ószintén tanácsoljuk a nevezett társaságak, hogy jövőre ne idegenkedjenek a magyar zene műveit előadásától s ne engedje a feledés sűrű fátyolát reá borítani a méltatlanul oly korán elfelejtett zeneköltő Mosonyi műveire. — Beliczay Gyula is külföldön kénytelen műveit előadni, nálunk nem nyílik tere zenei tehetségeinek érvényesítésére. — Berttha Sándor Párisban élő hazánkfianak művei is megérdemelnék, hogy bemutassák a zenekedvelő közönségnek.

A philharmonikus hangversenyeket rendező társaság szintén csak külföldi szerzők termékeivel lép föl hangversenyekben s méltó megbőrközöttségünkre a magyar zeneszerzők műveit évről évre rendszeresen mellőzi. — Megtörténik sokszor, hogy a külföld által is kevése, sőt mondhatni figyelemre nem méltató, kevés zenei tehetséget mutató zeneszerzők műveit adja elő. Csak egy példát hozunk fel legutóbbi hangversenyük műsorából: Mahler operai igazgató „Symphonikus zenekölteményét.“ — Egy szakgató, gondolat nélküli hangzavar az egész mű, a melyben a szerző csak a hangszerelei képességét árulja el. — E helyett sokkal érdemesebb munkát végeztek volna philharmonikusaink, ha Mosonyi „Széchenyi gyász“ című művét elevenítették volna fel, mely 1860-ban

* Több ösmert operette („Pipa csész“) szerzője, ki állandóan fog lapunknak zenei dolgokat írni. Szerk.

A „DEBRECZEN“ TÁRSÁJA.

Eklézsiát követett!

Beszély. — A „Debreczen“-nek írta: K. Tóth Kálmán. — (Folytatás.)

Tehetek vele bármit. Ahoz képest a mit eddig szenvedett, ez csak parányi semmiség. De a börtönörben több emberi érzemény honolt, mitsem hitte volna. Reá tekintve, mindjárt fölismerte, hogy nem holmi naplopó csavagot kísérték be. Nyajasan kérdezte nevét, hogy hová vessésk haza, hogy hívják. De Eteleka csak fejt rázza s arra kérte a börtönört, adjon neki fekhelyet, csak hogy nem a gonosztevők között. Nevét meg ma ne kérde, holnap ugys megtudja. S aztán ha szive van menjen el maga küldjön valakit Főregtet Mihály urért azzal az izenettel, jöjjön, egy nő vár reá, fontos dolgokat akar vele közölni.

A börtönör egy hajdut mindjárt elküldött s nem telt bele egy negyed óra, Főregtet ott állott Eteleka előtt.

— Szentséges Isten! hogyan került ide Eteleka kisasszony! — kérdezte az csodálkozva.

— Ne említse, kérem, nevemet, — szolt a leány könnyekre fakadva, — nem szabad azt viselnem. Megtiltotta atyámuram.

előadott. Az akkori kritika így ír róla: „Mosonyi e zenekari műve akármely klasszikus hangverseny műsorán is méltó helyet foglalhat el. Formai kerekesség, kifejezési igazság, mesteri hangszereles és színezés, tiszta magyar szellem és megható dallamosság egyaránt fontos tulajdonait képezik e műnek.“ — Másik nagyobb zenekari műve az „Únnepi nyitány“, melyet 1861-ben nagy tetszés mellett adtak elő a philharmonikusok. — A philharmoniai társulat sokkal helyesebb dolgot mivelne, ha e műveket felfrissitné, a helyett, hogy egy csomó gyenge külföldi művel kiszorítja a hazai zenét műsorából.

A népszínház talán még az egyetlen műintézet, a mely a fővárosban egyik nemzeti zene kincstünet: a népdalt kultiválja. Az is igaz, hogy nem a régi jó, magyaros zamatú népdalok azok, a melyek kellő pártfogásban részesülnek ez intézet falain belül, hanem az újabb zeneszerzői nemzedék népdalai hangoznak itt fel, melyek között csak elvétve találunk igazi belbecsűt. Bihari, Csermák, Lavotta és Rózsavölgyi régi jó népdalai már-már feledésbe mennek, hasonlóképen Egressy, Fűréd, Szényfi, Nyizsanyi, Bogár és mások művei is, a melyek egykor lázba hozták a magyar zenét kedvelő közönséget, el vannak temetve, s csak néha támasztanak fel halottaikból, egy-egy régi jó Szigligeti-féle népszimű előadásakor.

Az operánál is igen mostohán áll a magyar dalművek sorsa. — Mahler igazgató, egy németszellemű s magyarfaló karmester és zenesz, kerekén kijelentette, hogy ő a magyar zenét nagyon kevése becül s kijelentése s zenei tudatlanságát eláruló nyilatkozata folytán a magyar dalművek szomorú sorsban részesülnek első zenei műintézetünknek.

Mindig azt halljuk, valahányszor a hazai zeneirodalomról van szó, hogy az szegény és hátra van maradvány a többi nemzetek zenei irodalmától. És miért van ez? mert a pártolási szellem hiányik intéző körökünk s zivezen nélkülözök az eredeti művet a külföldi zenei műveit. Örvendünk, ha az operaház igazgatója a külföld termékeit felkarolja és színehozza, mert épen az idegen dalművek színehozzalával bizonyítjuk be, hogy a művelt külfölddel párhuzamban haladunk s hogy szellemi rokonágunk méltó kapcsolchoz van fűzve, de az ilyen művek mellett első sorban a hazai zeneirodalomunk felvirágozására kellene törekednie az igazgatóknak.

Mily örvendetes napok voltak azok, midőn Erkel Ferencz remek „Hunyadi László“ ja megszületett! Hogy örült minden magyar szíve, midőn a magyar dalmű irodalom egén a „Bánk-bán“ tősgyökeres magyar zenéje feltűnt s gyujtó dalaival fellelkesíté a közönséget. Ez időt nevezhetjük méltán a magyar zene aranykorának. Miért ne lehetne a magyar zene iránti lelkesedés napjait ismét visszavárásolni?

Erkel dalművein kívül, melyek közül egy-kettő néha napjaink repertoirra kerül, még bány eredeti dalmű áll rendelkezésére az operaház igazgatójának, melyek előadásával folytonos ingert gyakorolna a hazai zeneszerzőkre, de melyek folytonos és rendszeres melőzése mélyen és fájdalmasan lehangozóakra, a kik hivatást és kedvet éreznének új dalművek írására.

Erkel dalművei között ott van „Désza György“, ez a remek kidolgozású s hatásos zenerészletekben bővelkedő eredeti műve, vagy „Báthori Mária“-ja. Mi lett a sorsa e jeles munkáknak? eltemették s évtizedek óta aluszszák örök álmukat.

Ott van Mosonyi „Álmosa“, melyet 1865-ben Radnótfay intendantsz elfogadott előadásra s 2000 frtot költött is rá és még maig sem került színe. Sok éven keresztül sürgettek előadását, de hiába. Radnótfay utódja Zichy Antal félretette s Orczy uralkodása alatt is csak szó volt arról, hogy színehozzák. — Beniczky, a jelenlegi intendantsz, igen derék dolgot végezne, ha elődjének megbó-

csáthatlan hibáját hozná helyre s előadatná, mert Mosonyi „Álmosa“ a oly nagybecsű és értékes magyar zeneszeti műtermék, melynek színehozzalata nemcsak becületére válnék operaházunknak, hanem annak mielőbbi megvalósítása által egy rég visszatartott erkölcsi kötelesség teljesítését is leróná.

„Álmos“ ellen leginkább azt szokták felhozni, hogy a magyar zene terén elmaradt álláspontot foglal el, s hogy nagyon is specifikus magyar jelleggel bír, a minél a mai kor már sokkal többet követel, főleg opera zenében. — Ha valaki eszményíti a magyar zenét s a magyar dalt, rytmust, harmoniát magasabb színvonalról kezeli, azonnal van mit hallani a népies irányt megámadó kritikustól, hogy elferdítik s kivetkezetik jellegéből a hazai zenét. — De ha valaki megtartja a magyar zene jellegét s a mellett mesteri formákba önti s művészi alalitásban mutatja be, mint Mosonyi, akkor trivialis s tulszárnyalt állápontra helyezik. — Hiba az, hogy van oly operánk, mely ellen még egy részt zeneszeti tekintetben kifogásunk nem lehet, másrészt híven megörzi a nemzeti jellegét. — „Álmos“ zenéje tisztán magyar jellegű, kivéve az 1-ső felvonást, mely majdnem egészen kozmopolitikus színezetű, s a mellett erőteljes karai és hangszereles művészeti magaslaton állanak. — Költői szépségű szöveget Szigligeti Ede írta. Ennyi előnyök után méltán csodálkozhatunk a felett, hogy daczára, hogy elfogadatték, mégis méltatlanul mellőztették a mai napig.

Föltötte kívánatos lenne, hogy az opera igazgatója jövőre nagyobb gondot fordítson hazai dalműveinkre s hogy hazai zeneszerzők ezental ne legyenek kizárva amaz intézetből, melyet nemzeti művek felkarolására s fejlesztésére emelt szeretett királyunk.

A sertés Magyarországon.

A sertés, annak tenyésztése s hizalálása, cz. alatt Kovácsy Béla és Monostori Károly tanárok igen érdekes könyvet írnak, melynek I. füzetét most hagyta el a sajtó.

A becses mű úgy természetrajzilag, mint történelmileg is igen élénken s érdekesen ismerteti a sertést. A historiai ismertetésből közöljük a hazánkra vonatkozó részt, mely így szól:

„Hazánk történetét tekintve, kétségtelennek mondható mindenekelőtt az, hogy ez ország területén a vadászó már a kelták s rómaiak korában létezett. Valószínű továbbá, hogy a rómaiaknak is voltak megszelídített sertésnyájai. Ninesen reá kétségtelen adat, de nagyon valószínű, hogy Attila nepei, kik „nagy állatsordáknak voltak birtokában,“ sertésfalkák felett is rendelkeztek, ezek azonban a tenyésztés alapját önként érthetőleg nem képezhették. A hun birodalom összeomlása után a mai székelyföldi havasok közé vonult hun ivadékok, reneteg erőkben bizonyára tartottak sertésnyájukat s később a honalaptárra indult magyar, ha nem is hozott Attila örökebe sertést, a mi pedig nem igen valószínű, itt mindenetre talált. De körülbelül hozott is. Leo görög császár, ki az ő s magyarokat közvetlenül s közelről ismerje, írja, hogy: „nagy csapat jóság, (tehát juh s sertés) lovak s teherhordó barmok (bizonyára marhák és tevék meg szamarak) követik őket... hogy élelmet s italukra tejet szolgáltatassanak“...

S más helyen: „Ellenőkre van a magyaroknak háboruban a legelő szúke, nagy leven barmak száma, melyeket magukkal hordanak.“ — (Leonis imperatoris Tacticorum Cap. 18.)

Hogy a bejött magyarság zöme különösen a vezérek korában és az első három fejedelem alatt semmiféle állat tenyésztésével nem foglalkozott, az kőor harcziás életmódjából önként érthető. A hadjáratokhoz részt nem vett tőredék azonban, bizonyosan nemcsak szaporította, de a szó igazi értelmében tenyészítette is, melynek diszléséhez a termé-

zeti feltételek itt e hazában akkor is s még nagyobb mértékben megvoltak.

A harcziás és kalandszomjas magyarság azonban igazi földmívelővé s állattenyésztővé Gejza fejedelem alatt lett, ki a hadi kalandok káros voltát belátván, azokat megtiltotta s békés foglalkozásra kényszerítve népet, utját egyengette a bár még primitív, de már számottevő s később mindinkább lendült mezőgazdaságnak s az evel kapcsolatos állattenyésztésnek.

Igaz, hogy a magyarnak e téren legelőbb gondját a ló képezte, de figyelmet fordított már e korban a többi állatra is. István aztán úgy is mint fejedelem, úgy is mint király — különösen a kereszténység behozatala által — békésebb, szelidőbb erkölcsököt oltván a magyarba, a mezei gazdálkodásnak alapját végleg megvetette.

Arra, hogy mennyi volt és milyen volt ezen korok az azt követő időszaknak a sertése, adatokkal nem rendelkezünk. Hazánkban a sertés nem állott domináló helyen soha, de nagyon számottevő állat lehetett őscinknél, úgy a kalandozások közben, mint a pásztorokodás s földmívés közben. A maktkerítő vadonok, a lápos mocsaras legelők abban az időben bizonyára nagyobb mértékben el voltak lepve sertés-nyájakkal, mint ma.

Oseink sertése valószínűleg egy primitív, a vadászóhoz hasonló, avval pázró állat lehetett, mely húst s szalonnát szolgáltatott s isten nevében szaporodott. Csak elvétve lehetek abban a korban igazi tenyészetek, magtári és konyhahulladék értékesítők s ezek is nem annyira a nép kezén, mint inkább a hatalmas olygarchák kezén. E nyájából került ki az akkor már szokásos papi tized. Ilyen papi tizedről 1138-ból már határozott adattal rendelkezünk.

II. Béla ugyanis a dömösi prépostságot feljogosítja, hogy bizonyos községektől évent 50 malacot követelhesse.

Maga az, hogy malacról szól az irás, s nem egyszerűen sertésről, mutatja, hogy e korban már bizonyos fokú sertésenyésztés létezett az országban.

De a későbbi korszakok egyes adatai is arra vallanak, hogy a sertés és annak tenyészítése hazánkban számottevő, a fejedelmek gondját is igénybe vevő valami volt. — Erre mutat pl. Zsigmondnak egy hadi parancsa, melyben kimondatik, hogy az, a ki egy ökröt, disznót, vagy szalonnát lop, vagy bepanaszol-tatik — s a törvény előtt meg nem jelen — a kirótt kárt négy s z e r e s e n tartozik megteríteni.

Hippolitól, az esztergomi érsekről szólva a történelem, feljegyzi, hogy 1489-ben háztartása számára 136 sertést és 58 oldal szalonnát szükségelt.

A 16. és 17-ik században, a sertésenyésztéséről ma is híres Kecskemét város Wesselényi grófnak, Murány urának s Kecskemét város patronusának tenyészertéseket ajándékoz, s Buzás Mihály predikátorának 12 forint évi fizetést, meg egy verő ártányt ad. A keszői uradalom 1592-ki leltárában 55 vén és 56 fiatal sertés szerepel, a mi mutatja, — hogy e korban még az ilyen kisebb uradalmak is nagy számú sertések fölött rendelkeztek, melyek nem vásároit, hanem tenyészített állatok voltak.

Egy szóval hazánk a legelső kortól máig, ha nem is előszeretettel, de kiterjedten foglalkozott a sertés tenyészítésével s megfoghatatlan csak az, hogy daczára ennek, a közelmúltból datálódik a hazai sertésenyésztés igazi fellendülése; azóta t. i. mióta a szerb sertés Magyarországra utat tört.

De hogy visszatérjünk e kozmopolita állat, t. i. a sertés világhódító utjának feltűntetésére jelezdük, hogy Európa legnagyobb részét, Ázsiának nagy darabját, Afrikának és Ausztráliának nagy területét s Amerikát majdnem egészen meghódította már a szelid sertés, mely rövid időn és olcsón sok és jó produktummal fizeti meg tenyészítője fáradságát.

került. Miért titkoltam el ön előtt, hogy boldogtalanságomat a boldogság árán vásároltam meg. Hallgattam a csabító szavakra. Szerettem s viszonzeretettel reméltem. Jánost nem vádolom teljesen. Ö legalább százszor esküdött, hogy elvesz. De annyja hallani sem akart e felől. E miatt egymással össze is zördültek. E perczőt kezdve a paradicsom pokollá változott. Éreztem, hogy ottani helyzetem tartatatlant. Hozzájárult ehhez az is, hogy Bercesényi generális uram nagyon bizalmas emberen leven Jánosnak, ezt rábeszélte, hogy vele együtt menjem el Lengyelországba. János ajánlatot tett nekem, hogy kövessem. Lengyelországban törvényes feleségévé tesz. Ráállottam mert szerettem. Minden egy volt berendezve, hogy együtt indulunk! Nekem a látszat kedvéért egy héttel előbb kellett elindulnom s egy előre megállapított helyen várakozni reá. A kis határszéli községben egy hétig várakoztam. Eltölt három hét is, bizonyosan bántott az aggodalom, sőt odaferközött mellette a sötét gyanu is. Visszamentem Zongorfalvára ott a vadászól kíméltem ki, hogy János már két hét óta Lengyelország Jánosnévű városban tartózkodik... megtudtam azt is, hogy egy grófnó menyasszonya van. Ez a kin kiabrándított. Éreztem, hogy nyomorultan ki vagyok jászva. Ismétlem, Jánost nem vádolom annyira. Nagyrálátó, dolyfős anyja intézte egy, hogy ő is, én is szerencsétleneké legyünk. Két hónapig feküdtünk betegon zongorfalván. A nagyságos asszonynak érté-

sére esvén, hogy ott tartózkodom, mikor lábadozni kezdtem, egy kocsi befogatott s hazahozott. A kocsi letett apám lakása előtt. Itt zörgettem s mikor apám kijelentette, hogy az ő Eteleka lánya halott, mint névtelen nyomorult csavargó keraltam ide. Ez röviden nyomoruságom története. Itéljen felettem a világ... én isteneu bizom ügyemet, hiszem ugyanis, hogy nem sokára itélőszéke elé kerülök, mert rendkívül fáj itt s erre nincs orvosság.

Szívére tette kezét, azt a jéghideg kezét.

Főregtet Miska arcán, szívében igazán főregtet dult. Ha tehette volna, elsőpri az egész világot, mely oly méltatlanul bánt egy tiszta ártatlan lényre. Beszenyezte a nap sugárt, mérget öntött a harmatsebbe. Elkárhoztatta az Isten egyik legszebb angyalát. és még ő is közreműködött ebben! Nagy, bozontos haját dühösen tépte, ajkaiiba harapott. Hát azért mentette meg az egyik haláltól, hogy a másik iszonyatosabb halálba kergesse: Magát okozta. De helyre hozza a hibát, ha életébe kerül is. Miért legyen ő jó, mikor még jósága is nyomort, veszedelmet szerez. Legyen boszulló démonná, hiszen az Ur is ilyenek alkotó! Ha Etelekát meg nem mentheti is, bosszujá elől meg nem menekül az, ki e szeplőtlen nőt a bűn ösvényére sodorta.

(Folyt. köv.)

* T vármegye decz. hó s folytatv közgyűlés R á s ó G 1. H szes tiszt 2. B helyeinek 3. R 4. A 5. I 6. B 7. S 8. E 9. L jáni megaj * A járást a t solták. Pr főnökének ban, főleg ber 26 ká nyomás, a dott. Pron Párisban szágban és ferikus za állandóan az hiszik különböz tértől. * A T u d ó s Mihály fő és szellem a Holdban lágresz" c álló közön olvasások megéljenez * A Dr. Balkán nak a ker tott terve zottsági k kereskede tervezett rosi tanács bizottsági gyűlés jav Érdemes a ügye. Egy natkozó aj rium és f a keresked utján nove tését, h dőset, a eredményt csaroknak sára gondú * Sz sokszor na ségért na házunknál hogy repre ge. Megmu bakról sz szerepében l a k o d a bot kár is váló; így mára szol eredménye rekel drá rab hibája n é (Grófi való szere nézőtérén B a l a s a ki valós a megmen melyet hat alkilásárá hatna neki donsga G „A légy adott elő s gulatot Mu „A v i r a — a kitán vel. Törül állított kad zajos tapst nagyon jól és S o m l voltak, ké élénk feste ez a „Virá nagyon is csuklására P a s p ó k sággal játs papucsósbó finom játé ge J o l á könnyed já japán muta * Me czen-vi egyes ü nap délelő páctermeb

A LEGCZÉLSZERÜBB KARÁCSONYI AJÁNDÉKOK!

LEGNAGYOBB

ÓRÁS- ÉS ÉKSZERÜZLET DEBRECZENBEN

LÖFKOVITS ARTHUR és TÁRSÁÉ

Főpiacz 2142. sz. a főposta törszomszédságában, hol is rendkívül nagy választékban a legolcsóbb áron kaphatók:

Óra- és ékszer javítások jutányosan készíttetnek.

Ósoka arany, ezüst és órák teljes értékűben bevételnek.

Ésüst egyfelületű cylindere óra... 8 frt	Ésüst szíves gyűrű... 50 kr	Divatos ezüst gyermek karék... 2 frt	6 drb ezüst evő kanál... 30 frt
kétfelületű... 11	Ésüst díszes gyűrű... 50 kr	Valódi granát női... 5	6 drb kávé... 10
egyfelületű ancre... 10	gyűrű keleti gyönggyel... 1 frt	Fekete emalle... 4	6 drb zsámoly... 12
kétfelületű... 12	Arany női gyűrű... 2	Kedvelt ezüst lánczakarék... 7	6 drb leveles... 12
egyfelületű remontoir... 12	férfi divatos lappos... 6	Div. arany portobonheur karék... 12	6 drb tejszó... 6
kétfelületű... 10	pecsétgyűrű... 8	karék nemes opállal... 25	6 drb vastagfalú kanál... 6
Nickel egyfelületű... 8	Valódi gyémánt női gyűrű... 8	Valódi gyémánt karék... 35	6 pár kés és villa... 16
Ésüst datum... 15	brilliant... 15	Kedv. ezüstnőgyűrű brochéttel... 8	6 drb csomagszál... 35
perczre ugró... 30	férfi... 30	rózsa... 2	1 drb csukorfogó... 4
Arany női... 24	Ésüst lencse alakú függő... 50 kr	Valódi granát női brochéttel... 4	1 drb sórtartó... 4
cylindere... 16	Emalleirozott női... 1 frt 50	Valódi gyémánt... 10	1 drb tömör ezüstkorty... 35
férfi ancre... 24	Valódi granát... 1	Legújabb nemes opál... 20	1 drb gyümölcsartó üveggel... 10
remontoir... 30	Arany női függő... 3 frt	Valódi gyémánttal... 25	1 drb ezüst vajtartó... 25
datum remont... 70	Leguj. opál függő patent zárral... 9	Aranyozott ezüst női medallion... 3	1 drb tömör kegyékosár... 30
perczre ugró... 80	Divatos korall függő... 3	Fekete emalle... 4	1 drb nyígyártó... 25
1 m. hosszú inga-óra... 14	Valódi gyémánt pat. zárral... 14	Valódi granát... 5	1 drb gyertyatartó... 35
1 m. 30 cm. hosszú inga-óra... 18	Valódi brilliant... 25	Divatos arany... 10	1 drb gyermek evőeszköz tokban... 5
Ugyanolyan órák s feletű... 22	Valódi gyémánt... 45	Valódi gyémánttal... 15	Ugyanaz pohárral... 14
Ugyanolyan órák s feletű... 22	Ésüst óraláncz vékony... 2	Legújabb nemes opál... 20	1 drb ezüst tálcza... 40
Ugyanolyan 1/2 órák s ismétlő... 35	Ésüst óraláncz súlyosabb... 4	Arany patkó... 6	1 pár ezüst kargyertyatartó... 10
Gyönyörű kivitelű salon-óra... 30	tiszti óraláncz... 3	Aranyozott kézelőgomb pára... 3	1 drb ezüst virágtartó... 30
Fali hajó-óra; járó szerkezettel... 8	Arany női divatos rövid láncz... 20	lánczomb... 10	1 drb ezüst gyűszű... 80 kr
Ugyanolyan órák s feletű... 8	Arany férfi óraláncz vékony... 20	Arany patkó... 6	1 drb ezüst és oltartó... 25 frt
Irodai v. konyhai bádóg-óra... 5	Arany férfi óraláncz súlyos... 40	Valódi granát hajlít pára... 10	1 drb ezüst és oltartó... 20
Ugyanolyan órák s feletű... 5	Arany katonai óraláncz... 25	Aranyozott kedveltszívszíjzárka... 3	1 drb gyönyörű csomagszál... 20
Kereszt-óra francia kisajny... 3	Arany nyakláncz... 30	Ezüst fejű lovagló bot... 7	1 szóp varrészke... 6
amerikai nagy... 10	Valódi granát... 1	Ezüst férfi medallion divatos... 2	1 drb ezüst kőcsésze... 12
utazási cselekedő... 10	Finom arany... 4	Finom arany férfi medallion... 14	1 drb ezüst zongora gyertyatartó... 6
Myosotis új (nehezebb) női broche... 3	Valódi granát... 1	Aranyozott ceiler láncz... 2	1 drb ezüst gyufatartó... 12
férfi mellű... 2	Kutyafő v. lófe ezüst láncz... 1	Finom arany... 10	1 drb ezüst dohánytartó... 12
Valódi granát gyűrű... 1	Ezüst Sat-György tallér... 1 frt 50 kr		
férfi mellű... 1	szíves... 3		

Kiváncsra képes árjegyzék ingyen és bérmentve küldetk. — Vidékre nagyobb választék is küldetk. — A megrendelések azonnal és legteljesebben elvitetk ki. — A meg nem felelő árak visszaszerítetnek.

Minden óráért 1 évi jótállás vállaltatik. — Az összes árak a m. kir. fényjelző hivatal próbájával vannak ellátva. — Az árak valódiságáért jótállás vállaltatik. — Az inga órák a legbiztosabban csomagoltatnak.

Kalotaszegi himzés szerint
diszes háztartási és toilette

KÖTÉNYEK,

valódi vászonból,
Congress és Gardinen
szövetből a legizéesebb színes és fehér
hímzéssel.

Kezdett és kész
ASZTALFUTÓ, KÖZÉPABROSZ.
Olcsó és kedves
karácsonyi ajándék
kapható
Kardos Lászlónál
czegléd-utca.

Felvágott
száraz tűzifát
100 kilót 60 krajczárért ad: az első
debreczeni kefeárugár, miklós-utca
1924. sz. a. (a kuttal szemben).

Nagy választék női ruha szövetekben.

GYENES LAJOS

DEBRECZEN,
FŐTÉR, VÁROSHÁZ-ÉPÜLET.

Ajánlja dúsán felszerelt raktárát:

a legújabb divatú gyapju női ruha szövetekben,
FLANELL, KASÁN és JÓ MOSÓ VELEZEKZEN,
mindennemű női ruha díszítésekben,
Himaláj, Berliner, Chenilia és selyem kendőkben,
kötő-pamut, kötő gyapju, ezérna és
minden a rövidárú szakmába vágó árúknban,
CSIPKE, SZALAG és EGYÉB PIPERECZIKKEKZEN.

Nagy raktár:
alkalmi szövetek és kellékekben,
NŐI RUHÁK KÉSZÍTETÉSÉT
saját szöveimből elvállalom.

Mintagyűjteményemet kívánatra bérmentve küldöm.

Óvja meg lovait a nedvesség és hideg ellen!

Főraktára
az első és nagy
LÓTAKARÓKNAK

é gyár küldi az ő igen szolid, tartósan kidolgozott, nehéz,
massiv lótakaróit, a következő bámulatos olcsó árakon:

első minőségű lótakaró
190 cmtr. hosszú, 130 cmtr. széles, szürke alappal és élénk
színi szegélyvel, vastag és meleg, 1 drb csupán
1 frt 50 kr.

Elegans, kénsárga vagy szürke bérkocsi-takaró
négyeszeres fekete-sárga, vagy két-piros szegélyvel, körülbelül 2 méter hosszú és 1 1/2 méter
széles, darabja csupán
2 frt 50 kr.

Pompás urasági koci-takarók,
mint pompás szőnyeg is használható. Darabja csak:
3 frt 50 kr.

ELISMERŐ LEVELEK SZÁZAI:
Küldjön a század számára lehető gyorsasággal még 10 drb kénsárga lótakarót, darabját 2
frt 80 kr-ért, mint előbb.

A Ferenc József nevével viselő cs. kir. 4-ik számú uhlánus ezred 7-ik százada.
Küldetik azonnal minden helyre, postán, vasúton vagy hajón, utánvétel vagy az összeg beku-
dése mellett. Cím: **lótakarók gyári raktára RAUSCHER**
ÖDÖN BÉCS, Weissgärber Nro 36.

KARÁCSONYI és ÚJÉVI

ajándékok,

s más alkalmi ajándék tárgyak legnagyobb választékban.

Porcellán-, Üveg-, Chinaezüst-, Bronze- és
MAJOLIKA UJDONSAGOK,
Ét-, Tea-, Kávé- és Moccakészletek,
Majolika és Terracotta virágtartók,
különbféle czélszerű és hasznos dísz tárgyak és műipar cikkek.

Ditmár és Brünner-féle
SZALON-, FÜGGŐ- és ASZTALI LAMPAK,
a legújabb Villám- és Meteor égőkkel,
ugyszinte valódi Erfurti
MAKART CSOKROKAT
ajánl szabott gyári árak mellett

KASZANYITZKY ENDRE

előbb KUHINKA ISTVÁN K.
DEBRECZENBEN.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesíték.

KORCSOLYA SPORT

• HALIFAX, •
• MERCUR, •
• PREMIER •

közönséges, csiszolt és alanyozott (niklirozott)
legjobb minőségekben, mint czélszerű

karácsonyi ajándék adásra
ajánl dús választékban

TÓTH GYULA

vaskereskedése
városház sarkán.

Egy jól berendezett
fűszer üzlet
bor és sörméréssel egybekötve
eladó.
Értekezhetni Péterfia utca
939. szám alatt.

Felhívás.
Hivatalok, kereskedők és kiki bérmentes beku-
léssel kaphatja azonnal a legújabb, legolcsóbb és
legtartósabb író-és másológépek prospectusát.
Breslin 87.
Friedrichstrasse 21 sz. a.

Steuer Ottó

Debreczen, 1889. Nyomatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.

Fekete gyász kelmék.

Szép kialakítású sirkoszorúk.

18
Hely
egy év
Fél év
Negyed
Egy
Azt
Milye
tési évad
A D
több ízben
gyelmezett
nyilvánított
alkalmakko
vele többé
kellemes aj
majd mege
kiróptések